

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ

Бурковська А.В.,

канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Вишневський П.П.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Цифрова трансформація має інноваційний та інформаційний аспекти, спрямовані на підвищення якості обслуговування клієнтів через впровадження цифрових технологій, таких як, наприклад, онлайн-банкінг. Діджиталізація сприяє мобільності та доступності фінансових послуг, покращує обслуговування та допомагає клієнтам економити час. У зв'язку з цим, виникає необхідність продовжити реформування українського банківського сектору шляхом цифровізації.

На сучасному етапі розвитку в Україні спостерігається значне просування в галузі інформаційних технологій, що охоплює розробку та впровадження інноваційних проєктів з міжнародним визнанням. Одним із прикладів таких ініціатив є створення концепції «банку в смартфоні», яка вже стала широко доступною. Для забезпечення кращого доступу та безпеки фінансових послуг, українські банки активно працюють над діджиталізацією своїх систем. Цей напрямок набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану, коли доступ до традиційних банківських послуг може бути ускладнений. Україна здійснила значні кроки у цифровізації банківської системи ще до початку повномасштабної війни, але війна посилила розвиток цифрових технологій в банківському секторі.

Використання цифрових технологій дозволяє банкам покращувати якість своїх послуг і забезпечувати зручність для клієнтів, включаючи мобільні додатки, інтернет-банкінг, SMS-повідомлення та інші цифрові сервіси, які дозволяють клієнтам управляти своїми фінансами онлайн [1, 2].

Онлайн-банкінг у Україні пропонує такий спектр послуг: переказ коштів, оплата рахунків, перегляд балансу та історії транзакцій, замовлення карток, внесення депозитів, оформлення кредитів, інвестиції і страхування. Це робить онлайн-банкінг зручним та ефективним інструментом для управління фінансами.

Банківська система України все активніше займає позиції на ринку FinTech завдяки інтеграції передових технологій і новаторських послуг.

По-перше, наявність великої кількості онлайн-банків («Monobank», «SenseBankOnline» та інші) забезпечує клієнтам зручний доступ до фінансових послуг через мобільні додатки, значно спрощуючи інтеракцію з банками та підвищуючи рівень комфорту. Водночас, провідні українські банки («ПриватБанк», «Райффайзен Банк Аваль», «Ощадбанк», «ОТП Банк», «IdeaBank») розвинули власні платформи онлайн-банкінгу [3]. По-друге, значним досягненням є розвиток систем безготівкових платежів, особливо з використанням QR-кодів, які Україна однією з перших впровадила на глобальному рівні. Це не тільки спрощує оплату товарів та послуг, але й знижує ризики помилок і зменшує час очікування в чергах, завдяки використанню мобільних платежів та електронних гаманців. По-третє, в Україні спостерігається прогрес у криптовалютному секторі, де законодавче поле сприяє регулюванню криптовалют і відкриває двері для нових FinTech-проектів і сервісів. Вітчизняні компанії уже розробили власні криптовалютні біржі та інструменти, що забезпечують безпеку та конфіденційність криптовалютних транзакцій, підкреслюючи інноваційний потенціал української FinTech-індустрії.

Ключовим елементом, що сприяє процесу діджиталізації в Україні, виступає стрімкий розвиток технологічної галузі та зростання доступності Інтернету серед населення. У 2020 р. більш ніж 65% українців мали доступ до мережі Інтернет, що стимулювало розширення цифрових фінансових послуг, на початку 2022 р. 84% банків пропонували мобільні додатки для клієнтів, 92% - мали платформи інтернет-банкінгу, а 95% - дозволяли виконувати електронні перекази [4].

Упродовж 2021 р. спостерігалася активізація розвитку цифрових сервісів банків. Зокрема, було запроваджено нові мобільні додатки з покращеною функціональністю. Окремі банки інтегрували інноваційні технології, включаючи використання штучного інтелекту (AI) для аналізу фінансової інформації і зміцнення безпеки транзакцій. До кінця третього кварталу 2022 р. 93% банків мали мобільні додатки, 96% - підтримували інтернет-банкінг, а 99% - дозволяли реалізацію електронних переказів [4]. Це – яскраві приклади впровадження цифровізації в банківський сектор України.

Найкращими банками України, які надають послуги онлайн-банкінгу, є: АТ КБ «ПриватБанк», АТ «Ощадбанк», АТ «Кредобанк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», Монобанк (АТ «Універсал Банк») [3]. АТ КБ «ПриватБанк» є лідером у наданні цифрових банківських послуг в Україні, пропонуючи користувачам широкий спектр продуктів і послуг через мобільний додаток та інтернет-банкінг, він відомий своєю системою Privat24, яка дозволяє здійснювати швидкі платежі онлайн [3].

АТ «Ощадбанк» надає доступ до великого асортименту банківських продуктів і послуг також через мобільний додаток та інтернет-банкінг.

Клієнти можуть відкривати депозити та подавати заявки на кредити онлайн, що забезпечує зручність та ефективність використання банківських послуг [3].

АТ «Кредобанк» пропонує широкий спектр банківських послуг та продуктів аналогічно (через мобільний додаток та інтернет-банкінг), у тому числі можливість здійснювати перекази та платежі на картки інших банків України [3].

АТ «Райффайзен Банк Аваль» через мобільний додаток та інтернет-банкінг забезпечує доступ до основних банківських послуг і продуктів, клієнти мають можливість відкривати рахунки та подавати заявки на кредити онлайн, спрощуючи банківські операції [3].

Монобанк (АТ «Універсал Банк») є винятково мобільним банком, який працює через мобільний додаток, надаючи зручні та швидкі послуги з відкриття рахунків онлайн, переказів коштів, платежів та оплати послуг відразу після реєстрації [3]. Досліджувані банки України є лідерами розвитку вітчизняного цифрового банкінгу.

Вважаємо, що недостатній рівень цифровізації вітчизняної банківської сфери пов'язаний з відсутністю:

- довіри до онлайн-банкінгу (через можливості кіберзагроз);
- уніфікованих стандартів для регулювання цифрових послуг, що призводить до нерівних умов конкуренції і ризиків для користувачів;
- належної інфраструктури Інтернету, що ускладнює доступ до цифрових сервісів;
- ефективного державного регулювання та контролю, що впливають на ефективність роботи банків і захист прав споживачів.

Отже, розвиток діджиталізації банківського сектору в Україні потребує підтримки держави та приватного сектору. Однак для досягнення високих результатів вважаємо необхідним подолання ряду існуючих викликів, зокрема забезпечення високого рівня кібербезпеки, створення єдиних стандартів регулювання цифрових послуг, поліпшення інфраструктури Інтернету та забезпечення ефективного державного нагляду. З огляду на ці аспекти, майбутнє діджиталізації банківського сектору в Україні залежатиме від здатності банківської системи адаптуватися до швидкозмінних технологічних трендів, впроваджувати інноваційні рішення та забезпечувати надійність та безпеку фінансових операцій.

Впевнені, що спільні зусилля банків, держави та споживачів стануть ключем до створення сучасної, ефективної і конкурентоспроможної банківської системи, орієнтованої на задоволення потреб кожного клієнта.

Список використаних джерел

1. Мірошник, Р., Кухта, І. (2023). Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*, (49). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-39>.

2. Caruso D., Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. (2020). Assessment of the influence of the National Bank of Ukraine Monetary Policy on Food Security of the State. Accounting and Finance. №4 (90). P. 45-51. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4\(90\)-45-51](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4(90)-45-51).

3. Каталог кращих інтернет-банків України. URL: <https://sp.minfin.com.ua/banks-online>.

4. Що таке інтернет-банкінг? Дія. Бізнес. URL: <https://business.dia.gov.ua/handbook/finansovij-menedzment/so-take-internet-banking>.

Ізбаш В.М.,
здобувач вищої освіти
факультету менеджменту
Науковий керівник: **Бурковська А.В.,**
канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ ЗАСОБІВ

У змінному світі глобальної економіки та стрімкій цифровізації життя, питання, пов'язані з виникненням нових віртуальних об'єктів, стають все більш актуальними. Віртуальні гроші, що прискорюють збагачення без спеціалізованих знань та значних зусиль, набувають широкої популярності.

Кожна нова форма грошей здобуває характеристики, що дозволяють їм увійти у фінансові відносини. Криптовалюта, як одна з форм цифрових грошей, не має матеріального втілення та централізованого контролю, активно використовується у міжнародних платежах, онлайн-торгівлі, інвестуванні та ін. Фундаментальною характеристикою є її цифровий код, що функціонує в комп'ютерних системах.

Криптовалюта - це цифровий вид валюти, що ґрунтується на технології блокчейн і забезпечує можливість проведення транзакцій напряму між користувачами (peer-to-peer, P2P) [1].

Криптовалюти - це універсальні, віртуальні форми грошових одиниць, що є децентралізованими та конвертованими в цифровому форматі. Вони захищені криптографічним кодом, причому кожен, хто бажає, може здійснити їх емісію, при цьому зберігаючи анонімність [2]. Отримуючи